

Tisztelt Városi Tanács !

Várpalotán hagyományá vált, hogy a város középtávú terveiben - fontosságra való tekintettel - elkülönítetten fogal. mazzuk meg művelődés - és sportpolitikai céljainkat, a célok elérését szolgáló feladatainkat, munkamódszereinket.

A VII. ötéves tervre olyan középtávú koncepciót dolgoztunk ki, amely a realitásokon nyugvó igények és szükségletek felmérése, rangsorolása, s amely koncepció tervvé akkor válik, ha a VII. ötéves tervi fejlesztési lehetőségekről az illetékes felettes szervek, helyi testületek döntenek.

Középtávú elképzeléseink megfogalmazásában irányadó a VI. ötéves tervi művelődéspolitikai terv, valamint testnevelési és sportkoncepció végrehajtási szintje. Tervező munkánkat emellett alapvetően meghatározzák az MSZMP XIII. kongresszusán is megerősített központi megyei és helyi döntések, állásfoglalások, irányelvek, továbbá az ágazatainkat érintő felülgyeleti vizsgálatok tapasztalatai, javaslatai, s az a tény, hogy az országgyűlés a közelmúltban foglalkozott az oktatás és a testi nevelés tárgyi feltételeinek biztosításával.

Közoktatás:

I./a. A VI. ötéves terv folyamán az óvodákban az előzetes számítások szerinti létszámstagnálás, csökkenés következett be. Az 1984/85-ös tanévben a tanácsi óvodák 102,7 %-os feltöltéssel minden igényt, 1980-tól 84-ig minden jogos igényt kielégítették a városban, beleértve az üzemi óvodát is. Visszautasított gyermek nem volt. Az eredmény az Ady telepi új létesítmény üzembeállításával, valamint a szükségmegoldások /Kossuth utca, volt evangélikus paplak/ fenntartásával született meg. Jelenleg az aránytalanságok okoznak feszültséget: zsúfoltak a városközpont óvodái, /Mátyás k. u., Kossuth u., Tésidomb; Mártírok u., Ady telep/. Nem 100 %-osan feltöltöttek Inotán, Péten, a Rákóczi-telepen lévő óvodák. Az utaztatás változatlanul nagy ellenállásba ütközik, így azt csak igen szükséges és a szülők munkájához igazodó esetekben kérjük.

Nevelőtestületaink egységeseek az elvi-politikai követelményeket illetően. A pedagógiai eljárások tekintetében az egység megteremtése folyamatos munka, amit nehezít a pedagógushiány, a szakképzetlenek még mindig magas száma.

Nevelőink többsége példamutató, fegyelmezett. Kirívó fegyelmi ügy egy esetben fordult elő, tanulságait városszerte és a városkörnyéken is levonták.

Intézményeinkben demokratikus munkahelyi légkör a jellemző. Mind a szakszervezeti szervek, mind a politikai és az ifjúsági mozgalmi szervezetek aktív részesei a feladatmeghatározástól a szervezésen, ellenőrzésen értékelésen át, az ellenőrzésig az intézményi munkának.

Intézményvezetőink száma az elmúlt öt év alatt a városban nem változott. Csak személyi változások történtek.

Az új vezetőiknek nem mindig sikerült megadni azt a maximális segítséget, amellyel megbízhatóan eligazodnak az eszközjellegű feladatok között, és megnyugtatóan fel tudják vállalni a pedagógiai folyamatok irányítását. Ezt a feladatot a vezetői munkaközösségek foglalkozásain, értekezletein és a felügyeleti vizsgálatok keretén belül osztályunknak kell hatékonyabban végezni.

Az 1980/81-es tanévtől hagyományos tanév végi elemzésekben és önálló testületi előterjesztésekben számoltunk be a tantervezettség, a világnézeti nevelés, a munkára nevelés és a testnevelés terén megvalósítandó feladataink végrehajtásának helyzetéről.

A tanulóifjúság zömében nincs tanulásellenes, munkaellenes hangulat, bár a tanulmányi eredmények fokozásának módszereit változtatlanul keresni kell, mert nem eszünk el - sőt átmenetileg emelkedett - a bukások száma. Örvendetes, hogy tanítványaink jól mozgósíthatók társadalmi munkára, ennek személyiségformáló hatását jobban ki kell aknáznunk.

Jóllehet az ifjúság sporttevékenységének feltételei területünkön az átlagosnál jobbak, testnevelési és sportmozgalmunk nem tudott lépést tartani a követelményekkel, eredményeink a középmezőnybe sorolnak bennünket.

Néhány - jobbára sportkörüi tevékenységhez kötött - kivágású eredmény /vívás, kosárlabda, sakk/ sem feleltetheti, hogy nincs elegendő atlétikai sikercink, nem élünk hatékonyan az uszósport és a jégisport /téli sportok/ helyi lehetőségeivel, nem elég népszerű a testnevelés tagozatnak, döcögő a sportiskolával kialakított kapcsolatunk. Ezen a területen a következő ötéves tervben a személyi és tárgyi feltételek biztosítására nagyobb figyelmet kell fordítani.

Úgy látjuk, hogy pályacorientáló, pályaválasztásra nevelő munkánk megalapozottabb. Pályaválasztási felcélúscink rendszeres továbbképzését, a kihelyezett tanácsadásokon eredményesen benyújtja a Megyei Pedagógiai Intézet Pályaválasztási Csoportja. Az általános tanulmányi felügyelet az ifjúsági mozgalom illetékesseivel, az üzemek felcélúscseivel együttműködve rendszeresen megszervezi a pályaválasztási hónapot. Nevelési Tanácsadónk az egészségkárosodott fiatalok pályairányítását segíti.

Változatlanul fontos feladat azonban a pedagógusok pályaismeretük fejlesztése, valamint a helyi középszintű intézmények képzési lehetőségeinek és eredményeinek jobb megismertetése a pályaválasztás előtt állókkal. A középszintű intézményekben a pályacorientálás speciális keretek között zajlik. Városi nagyságrendű feladat a pedagóguspályára készítés hatásfokozása. Az általános és középiskolák már vázolt együttműködésbeli feladatai e téren is hozhatnak jobb eredményeket.

A gyermek- és ifjúságvédelem szervezettebb, hatékonyabb területünkön. Munkaközösségünk együttműködik a Nevelési Tanácsadóval, a tanácsai társosztályokkal, a rendőrséggel. Kereshni kell a családok befolyásolásának módszereit, kérni kell a veszélyeztető szülők munkahelyeink segítségét, ugyanis számos jel mutat arra, hogy egyre inkább veszélyforrás a szülők torz személyisége.

Az óvodák, általános iskolák alapozó tevékenysége erősödött, simábbá vált a differenciált beiskolázás. Három korrekciós csoportosztályunk működik a fejlődésben lemaradó, de iskolaérett gyermekek számára. Gördülékenyebb, /bár még nem elég gyors/ a II. segítő iskolába való áttelcplítés. Eredményes a továbbképző tagozat nevelőmunkája.

Az alapkészségek fejlesztése mindenütt kiemelt feladat.

A középszintű intézmények üzemi kapcsolatai jelentősök, de fejlesztésük folyamatos feladat marad a jövőben is.

Egészséges és hatékony munkakapcsolat alakult ki a gimnázium és a szakmunkásképző között. Ez eddig a hazafias és honvédoktatás nevelés hatásának javulásában, közös kulturális és sporttevékenységben nyilvánult meg. A kialakított együttműködési formák gyarapítása hagyományossá téttele, mindkét intézmény feladata. Változatlanul különutakon jár a két intézmény felnőttoktatása.

A kívánt arányok kialakítása elsősorban az üzemek szemléltetésén múlik.

A művelődési osztály közoktatási intézményeket érintő koordinálásának fejlesztését sem tudtuk maradéktalanul megvalósítani. Már az intézmények jóváhagyott munkacsoportgazdálkodási tervci alapján az osztály út az állásfelhívások közöttétclóvel, de a meghirdetett helyeknek elenyésző százalékát tudtuk így betölteni. Képesítés nélküli nevelőink aránya - az óvodák kivételével, ahol az ellátottság és szakképzettség jobb - az üzem állásokon emelkedett /11,2 %-ról 13,3 %-ra/. A képesítés nélküli továbbhaladási aránya nem javult, ellenkezőleg, vannak olyan pedagógus jelöltek, akik 2-3 évi gyakorlat után /vagy még akkor sem/ jutnak be a felsőfoku intézménybe. A helyzetet egyideig még érdemlegesen a gimnáziumi nevelési fakultáció változtatott. Reméljük, hogy az érettségi tárgyá tett nevelési ismeretek /FAK/ és a képesítés nélkülikkel való kiemelt foglalkozás a jövőben eredményt hoz.

Az óvodák, iskolák társadalmi megsegítése változatlanul jelentős anyagi és erkölcsi értéket jelentett. Az "egy üzem- egy iskola" mozgalom nevelési hatásai azonban sokkal jobban kiaknázhatók.

Az intézmények gazdálkodásának irányításában, segítségben zavart a gazdasági felülcylők fluktuációja /5 év alatt a harmadik ember látja el ezt a feladatot/, valamint a költségvetési könyvelési változások és az átszervezések.

Az ellátottsági szint emelését, ennek alapján az indokolatlan eltérések mérséklését osztályunk megoldotta. A pénzügyi revíziók a hiányosságokat feltárták. Már a tervezésnél sokkal alaposabb munkát kell végezni.

II./A. A VII. ötéves terv folyamán is számolnunk kell a népgazdaság takarékoságra, mértéktartó fejlesztésekre sarkaló körülménycivel. Előzetes számításaink szerint az óvodáskorúak száma csökken. Ez lehetővé teszi, hogy a szükségóvodákat felszámoljuk, s a tervezett, de elmaradt 100 fős óvodát a lakásépítéssel magyarázható legnagyobb feszültséget jelentő Jókai utca-Inkán-Ády-telep közelében megvalósítsuk ki.

Gondoskodni kell az óvodaépületek állagmegóvásáról, fokozatos elektronos korszerűsítésükről, eszközfelszereltségük célszerű cseréjéről.

Az általános iskolás korosztályok körében hullámszárkány várható, csökken az alsó tagozatosok, nő, s várhatóan 1986/87-ben csökken a felső tagozatosok száma. A tervidőszak végére az általános iskolások létszáma is a jelenlegi /4000 fő/ alá csökken.

Új iskolát reálisan nem ütemezhetünk tehát, legfeljebb az előkészületeket egy, az Ády-telep és Inota-falu közötti térségben létesítendő új iskolához.

Gondoskodni kell viszont a zenciskola átalakításáról, áttelepítéséről.

Égetően szükséges továbbá a két városközponti nagyiskola befogadóképességének fokozása. Az 1.sz. Iskola régen tervezett átalakítása és távhűtőellátásra kapcsolása tantérrel, étteremmel, műhelyteremmel, kondicionáló térével eredményezhető. Tekintve, hogy tanulmánytervvel az intézmény rendelkezik, sürgősen el kell indítani a tervezést és a szükséges munkálatokat.

A 2.sz. Iskola fűtőkorszerűsítése - és anyagiak függvényében korszerű tornateremmel, műhellyel való bővítése - épp ilyen aktuális feladat, ami várhatóan a rendelés bővítésével párhuzamosan indítható.

Anyagiak függvényében érdemes még a Rákóczi-telepi 6.sz. Iskola is a fűtőkorszerűsítést, tornateremmel, műhellyel való bővítést.

Társadalmi összefogással kellene javítani az alsóörsi uttörő-tábor befogadóképességét /új faház/, szolgáltatási színvonalát /sportpálya/.

Keresni kell a továbbképzősök kollégiumi elhelyezésének megoldását, mert várható, hogy a középszintű intézmények létszámenelkedése veszélyezteti ellátásukat.

A középszintű intézményeket párhuzamosan kell fejleszteni. A gimnáziumban a távhőellátásra kapcsolással lehet tanítási-nevelési célra alkalmas helyiségeket nyerni. A szakmunkás-képzőben meg kell valósítani azt az elképzelést, amely a mosoda kiváltásával, a gazdasági kiszolgáló részleg ésszerűbb elhelyezésével, a raktárhelyezéssel párhuzamosan tantermek és új ebédlő kialakítását eredményezi. A zsinagóga felszabadítása egyéb városi szintű közművelődési feladat végrehajtását is szolgálja.

Hog kell fontolni, hogy a szakközépiskolai képzés 1986/87-től való bevezetését szükséges-e egyéb fejlesztéssel /pl. a Petőfi konyha műhely, ebédlővé alakítása/ segíteni.

Mind ezek mellett tervszerűen kell gondoskodni az épületek állapotmegóvásáról, a felújításokat, nagyjavításokat az eddigieknél is alaposabb előkészületek mellett kell elvégezni.

A mellékletben tervezett felújítások és a tényleges igények közötti különbséget fedezetéről a Városi Tanács költségvetésében kell gondoskodni.

II/B. A nevelő-oktató tevékenység minden szintjén megvalósítandó általános feladatok:

1./ A nevelés-oktatás a tudás, a képességek és a munkakészség kialakításával eredményesebben járuljon hozzá városunk gazdasági-társadalmi-kulturális fejlődéséhez. Minden intézménytípus keresse a művelődési esélyegyenlőtlenségek, hátrányok enyhítésének módját, a fizikai dolgozók gyermekeinek tehetségfeltárását, a tehetséggondozás változatos lehetőségeit.

Az oktatási intézmény legyen kezdeményezőbb, koordináló a különféle nevelési hatások együttműködtetésében,

- 2./ Áthuzódó folyamatos feladat az eszenci-érzelmi világnézeti nevelés megyei pártbizottsági határozatának komplex végrehajtása, az eredmények ellenőrzése, értékelése.
- 3./ Nagyobb gondot kell fordítani az egészséges életmódra nevelés minden részterületére. /Testi nevelés és sporttevékenység; munkafeltételek; pihenési kulturálódási szokások; iskolaegethségügy, stb./
- 4./ A művelődési anyag átadása során figyelemmel kell kísérni és a gyakorlatban megvalósítani a nevelési - és tantervi /tankönyvi/ módosításokat. Elengedhetetlen ezért a nevelők folyamatos pedagógiai-pszichológiai megújulása. A szakmai munkaközösségek járjanak élen a pedagógiai képességek fejlesztésében, a szakmai- módszertani kultúra gyarapításában.
- 5./ A nevelő-oktató munka hatásfokozása megkívánja a nevelőtestületi demokrácia, a demokratikus vezetési gyakorlat erősítését, a szocialista tanár-diák viszony normáinak következetes betartását.
- 6./ Fontos feladat az óvoda-általános iskola-középiskola-közművelődési hálózat jobb kapcsolódása, tartalmi együttműködése.

II./C. Az intézménytípusok kiemelt feladatai:

- 1./ Az óvodai nevelés középpontjában a közösségi szokások és magatartás kialakítása, az anyanyelvi kifejezőképesség fejlesztése álljon. Gondoskodni kell az alaptevékenység; a játék személyiségfejlesztő hatásának fokozásáról. Erősíteni kell a családi és óvodai nevelés összhangját. Tartani kell a többiekkel nem /vagy néha/ nevelhető fogyatékos gyermekek óvodai ellátásának jó színvonalát.
- 2./ Az általános iskolákban törekedni kell az egészséges munkakörnyék kialakítására. Ehhez igénybe kell venni a közművelődési intézményeket, keresni az egyéb - átmeneti - lehetőségeket.

Népszerűsíteni és szélesíteni az egősenapós ellátást. Átgondoltabbá kell tenni napközis nevelés tartalmát /változatosság, klubnapközi/, fejleszteni a napközis működési feltételeit, beleértve a nyári napközis tábort is.

Folyamatos feladat az alapkészségek és képességek fejlesztése, a tanulási, művelődési szokások kialakítása.

3./ A kisegítő iskola a tanítványok szociális hátrányából is eredő beilleszkedési nehézségek leküzdésére tegye képessé a gyermekeket. Fejleszteni kell a Pénzügyi, Torv- és Munkaügyi Osztállyal az együttműködést a tanulók elhelyezkedése, munkába állásuk előkészítése érdekében.

4./ A középszintű iskolák keressék együttműködésük újabb területeit /ifjúsági mozgalmi munkában, a városért végzett társadalmi munkában, stb./.

A gimnázium segítse az iskolahálózat pedagógus munkacrő- és az üzemek munkacrőigényének jobb kielégítését a hiányszakmákra irányítással, készítéssel. A szakmunkásképző szincsitse a helyi általános iskolákban a szakmainsmerttetéshez, keressék a hiányszakmák létszámemelésének lehetőségeit.

Mindkét intézmény mélyítse a helyi termelő üzemekkel kialakított kapcsolatait.

A várhatóan 1986/87-től meginduló szakközépiskolai - szakiskolai képzést szorvosan bele kell illeszteni az intézmények életébe, figyelve arra, hogy az intézmények alapfunkciója egyelőre nem változik.

5./ Zeneiskolánk a művészetoktatás, az ének-zenei nevelés szép hagyományának tartása mellett segítse a közművelődési intézményekkel való együttműködés élénkítésével a város felnőtt zenei életének újjá teremtését.

6./ Az intézményes felnőttoktatás középiskolai képzési formáit a jövőben is működtetni kell. A jobb arányok kialakítása változatlanul fontos feladat.

7./ A Nevelési Tanácsadó a 10-18 éves korosztály nevelési nehézségeinek felismeréséhez, enyhítéséhez adjon segítséget a gyerekeknek, az iskolának, a családnak.

II./D. Az osztály köznevelési és köznevelődési csoportjának
kiemelt feladatai.

- 1./ Változatlanul munkálkodni kell a pedagógusellátottság mutatóinak javításán. Az álláshirdetéseken túlmenően a letelepedett pedagógusok fokozottabb elismerését, megbecsülését kell az eddigieknél jobban biztosítani.
- 2./ Több figyelmet kell fordítani a fiatal pedagógusok vezetővé nevelésére, ebben jobban együtt kell működni a szak-szervezettel, az illetékes párt- és KISZ szervekkel. Az új vezetők kiválasztásában körültekintőbben kell vizsgálni a szakmai-világérzeti, politikai-vezetői alkalmasságot, a vezetői ambíciót.
A kinevezéseket megelőző egyeztetési feladatokat a demokrácia szellemében kell végezni, ugyanakkor be kell tartani a jogszabályok előírásait.
Az újonnan kinevezett vezetők segítségét az eddigieknél sokoldalúbban kell biztosítani.
- 3./ Az általános tanulmányi felügyelet a szakfelügyeletre támaszkodva köteles segíteni valamennyi intézményvezető tevékenységét. A felügyeleti vizsgálatoknak képet kell alkotni a vezetés megítélésén túl a nevelés eredményéről, az intézmény társadalmi szerepéről és kapcsolatrendszeréről.
Az oktatáspolitikai, célkitűzések, az intézményi munkát meghatározó központi, megyei és helyi döntések végrehajtását nyomon kell követni. A tapasztalatokról az érintetteket, a fenntartókat és a felettes felügyeletet tájékoztatni kell. Az ellenőrzéseknek tartalmazni kell az adminisztrációs munka számonkérését is.
- 4./ Javítani kell a gazdasági irányítás-ellenőrzés során az elemző munkát, biztosítani kell ugyanakkor az operatív segítségnyújtást is. Mindkét feladat végrehajtásában jobb szakmai együttműködést kell megvalósítani a helyi pénzügyi, terv- és munkaügyi osztállyal.
Változatlanul megvalósítandó célunk, hogy intézményeink gazdasági ellátottságát úgy javítsuk, hogy az indokolatlan költségek felismerését is végrehajtsuk.